Lietas Nr. C29464516
Lietas arhīva Nr. C-0379-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Alūksnē, 2016.gada 5.decembrī

Alūksnes rajona tiesa:
tiesnese A.Strupule
ar tiesas sēdes sekretāri M.Djominu,
piedaloties prasītājas Akciju sabiedrības "/pers. B/" Latvijas filiāles pilnvarotā pārstāvja Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/pers. C/Latvija" pārstāvim /pers. D/ un Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" pilnvarotajam pārstāvim /pers. E/,
atklātā tiesas sēdē, izmantojot videokonferenci, izskatīja civillietu ***Akciju sabiedrības "/pers. B/" Latvijas filiāles*** maza apmēra prasībā pret ***Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/"*** par naudas piedziņu un

konstatēja

Prasītājas pilnvarotā pārstāve Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "/pers. C/Latvija" 2016.gada 5.maijā cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju par naudas piedziņu.

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2016.gada 6.maijā pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un civillietas ierosināšanu.

Pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas ierosinājuma, saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.^{1}panta pirmo daļu, Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētāja 2016.gada 24.augustā nolēmusi šo lietu nodot izskatīšanai Alūksnes rajona tiesai (lietas 64.lapa).

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp prasītāju un /pers. G/ noslēgts īpašuma apdrošināšanas līgums un izsniegta polise 18/471/000217/11, uz kā pamata bijis apdrošināts dzīvoklis pēc adreses: /adrese A/ (turpmāk tekstā – Dzīvoklis). Polises darbības termiņš bijis no 22.09.2011. līdz 21.09.2012.

2012.gada 7.februārī Dzīvoklis bijis applūdināts, mājas apsaimniekotājs veicis apsekošanu un sastādījis aktu, norādot, ka applūdināšana notikusi sakarā ar kanalizācijas stāvvada bojājumu.

Prasītāja, balstoties uz iesniegto tāmi, izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību 275,18 LVL apmērā, kas *euro* valūtā ir 391,55 EUR.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.pantu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim.

Dzīvojamo māju /adrese/, apsaimniekojot atbildētāja. Saskaņā ar apsaimniekošanas līguma 5.1.1. un 5.1.2.punktu atbildētājai bijis pienākums uzturēt ēkas iekārtas labā tehniskā kārtībā un veikt profilaktisko apkopi.

Atbildētājai, kā mājas pārvaldniekam, bijis pienākums laicīgi apsekot dzīvojamās mājas komunikācijas un laicīgi veikt nepieciešamās darbības, lai nepieļautu avāriju un Dzīvokļa saliešanu. Labprātīgi atlīdzināt nodarīto zaudējumu atbildētāja neesot piekritusi.

Atbildētāja neesot persona, kuras labā bijis noslēgts apdrošināšanas līgums, viņu ar prasītāju nesaistot līgumiskās attiecības, tāpēc šajā gadījumā neesot piemērojamas likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta astotās daļas un Komerclikuma 406.panta normas, kas ierobežo prasības celšanas termiņu ar trīs gadiem.

Ņemot vērā, ka ar speciālo likuma normu nav noteikts īpašs termiņš regresa prasības celšanai, konkrētajā gadījumā esot piemērojamas Civillikuma normas, proti, 1895.pants un termiņš regresa prasības celšanai esot vismaz līdz 2022.gada februārim. Civillikuma 1905.pants noteic, ka atgādinājums pārtrauc noilgumu. Lietā iesniegti atbildētājai nosūtītie atgādinājumi, ar kuriem katru reizi noilgums bijis pārtraukts.

No pušu sarakstes esot redzams, ka panākt vienošanos pārrunu ceļā neesot iespējams un zaudējums piedzenams caur tiesu 512,55 EUR un likumisko procentu 73,08 EUR apmērā, un kopējā prasības summa 585,63 EUR.

Prasītāja norādījusi, ka pirms vēršanās tiesā mediācija nav izmantota un prasītāja mediācijai nepiekrīt.

Pamatojoties uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.pantu, Civillikuma 1587., 1635., 1652., 1753., 1756., 1775., 1779.pantu, Civilprocesa likuma 195., 250.^{18}, 250.^{19}, 250.^{20}pantu, prasītāja lūdz tiesu:

1) piedzīt no atbildētājas par labu Akciju sabiedrībai "/pers. B/" Latvijas filiāle galveno parādu 512,55 EUR un likumiskos procentus 73,08 EUR, kopā 585,63 EUR;

2) piedzīt no atbildētājas par labu Akciju sabiedrībai "/pers. B/" Latvijas filiāle visus tiesas izdevumus, tajā skaitā, valsts nodevu 87,84 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR;

3) noteikt tiesības prasītājai par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Parādsaistību summu ieskaitīt Akciju sabiedrības "/pers. B/" Latvijas filiāle pārstāves Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/pers. C/Latvija" (reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) norēķinu kontā Nr.LV61HABA0551008868793, AS "Swedbank".

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2016.gada 3.jūnijā saņemts atbildētājas rakstveida paskaidrojums (lietas 53.-55.lapa), kurā norādīts, ka prasību neatzīst, paskaidrojot, ka tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no ievainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (K.Torgāns. Saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006. 209.lpp.). Augstāk minētie noteikumi esot pamatnostādne zaudējumu atlīdzības konstatācijai.

Atbildētāja uzskata, ka prasītāja, atsaucoties uz neatļauto darbību (bezdarbību) no atbildētājas puses, pati, izmaksājot dzīvokļa īpašniekam atlīdzību, ļoti paviršī izvērtējusi pieprasītā zaudējuma atlīdzinājuma apmēru, vispār nevērtējot zaudējuma samērojamību ar priekšmeta vērtību zaudējuma nodarīšanas laikā.

Atbildētāja, kā lielākā Rīgas pilsētas dzīvojamo māju pārvaldniece, norādījusi, ka savas atbildības robežās, vienmēr laicīgi remontējot vai nomainot mājas kopīgās komunikācijas un prasītāja pretējo neesot pierādījusi.

2012.gada 7.februāra Aktā esot konstatēts, ka radušies kanalizācijas stāvvada bojājumi (nenorādot bojājumu cēloni) – tātad, tādu apstākļu dēļ,

kurus atbildētāja neesot varējusi paredzēt un arī neesot bijis jāparedz.

Norādīts, lai iestātos zaudējumu atlīdzības pienākums, nepieciešams konstatēt arī cēlonisko sakaru starp radītajiem zaudējumiem un neattaisnojamo darbību. Cēlonībai kā filozofijas kategorijai ir nepieciešams ģenētisks sakars starp parādībām, no kurām viena (cēlonis) nosaka otru (sekas) (K.Torgāns. Saistību tiesības 1.daļa. Rīga, 2006. 210.lpp.).

Norādīts, ka atbildētāja regulāri apsekojusi aukstā ūdens stāvvadu.

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2013.gada 23.oktobra spriedumā civillietā Nr.C28494612 esot norādīts, ka tikai sertificēta nozares speciālista, proti, kompetentas personas vērtējums var būt pierādījums dzīvokļa remonta darbu izmaksai. Atbildētāja uzskata, ka prasītājas iesniegtā izmaksu tāme neesot vērtējama kā pierādījums lietā.

Norādīts, ka appludinātā dzīvokļa īpašnieks neesot veicis visus nepieciešamos pienākumus, lai dzīvokļa īpašumam nodarīto zaudējumu apmērs nepalielinātos. Proti, pēc ūdens noplūdes bijuši jāveic visi nepieciešamie un iespējamie pasākumi, lai novērstu sava īpašuma tehniskā stāvokļa turpmāku pasliktināšanos, tādējādi izvairoties no jauna zaudējuma rašanās.

Atbildētājai neesot saprotami, ka prasītāja, neizvērtējot visus iepriekš minētos apstākļus, nepieprasot pamatojumu no apdrošināšanas pieprasītāja, varējusi bezstrīdīgi izmaksāt apdrošināšanas prasītājam prasības pieteikumā norādīto zaudējuma atlīdzību un regresa kārtībā prasīt, lai atbildētāja atlīdzina nesamērīgi lielus zaudējumus, kurus pati prasītāja un apdrošināšanas saņēmējs varēja novērst vai mazināt.

Atbildētāja norādījusi, ka prasītāja nav iesniegusi tiesai pierādījumus savam prasījumam – ne līgumus (pieņemšanas – nodošanas aktus) par cietušā dzīvokļa remontdarbu veikšanu, ne arī citus dokumentus, kas varētu apliecināt maksājumu par paveiktajiem remontdarbiem, iegādātajiem materiāliem utt. pamatotību. Minētie pierādījumi esot nepieciešamais priekšnoteikums zaudējumu atlīdzināšanai. No Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2016.gada 6.septembra sprieduma lietā SKC-475 izriet, ka zaudējumu atlīdzību var prasīt jau par paveiktiem remontdarbiem, nevis priekšā stāvošiem. Priekšā stāvošs zaudējums dod tiesības uz nodrošinājumu, bet ne uz atlīdzību.

Prasītāja neesot pierādījusi savu zaudējumu atlīdzības prasījumu.

Atbildētāja savus iebildumus pamatojusi ar Civilprocesa likuma 92., 93.pantu, Civillikuma 1773., 1774., 1776., 1792., 2391.pantu.

Atbildētāja ir lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2016.gada 7.jūlijā saņemta prasītājas pārstāvja atsauksme par atbildētājas sniegtajiem paskaidrojumiem (lietas 60.-61.lapa), kurā norādīts, ka atbildētājas paskaidrojumi esot sastādīti formāli un nesaturot argumentus, uz kuru pamata prasība varētu būt noraidīta. No paskaidrojumiem esot redzams, ka atbildētāja ļoti paviršiesot iepazinusies ar prasības pieteikuma tekstu un tajā izklāstītajiem argumentiem.

Atbildētāja pati sastādījusi aktu, ar kuru konstatēja, ka saliešanas iemesls bijis bojāts kanalizācijas stāvvads. Par šādu komunikāciju nepienācīgo apsekošanu un tehnisko apkopi atbildot atbildētāja, kura uzņēmusies šādu pienākumu ar lietā iesniegto līgumu.

Norādīts, ka prasītāja vēlas papildus paskaidrot, kā veidojas prasības summa – izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība un fiksētā maksa 121,00 EUR saskaņā ar sadarbības līgumu. Tā kā atbildētāja neesot segusi prasītājai zaudējumus labprātīgi, prasītāja, atbilstoši Sadarbības līguma Nr.01767-10-14A nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, pilnvarojusi SIA "/pers. C/Latvija" iekasēt no atbildētājas iepriekš minētos zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko prasītājai radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 121,00 EUR (fiksētā maksa 100,00 EUR + PVN 21% 21,00 EUR) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt.). Prasītāja uzskata, ka atbildētājas pienākums esot segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā. Prasītājai nebūtu jācieš šo zaudējumu, ja atbildētāja savlaicīgi atlīdzinātu nodarīto zaudējumu izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā. Atbildētāja bijusi brīdināta par to, ka piedziņas summa pieaugs, ja lieta tiks izšķirta tiesas ceļā. Šāda prasītājas pārliecība esot apliecināta ar tiesu praksi, spriedumiem civillietās, Nr.C15290315, Nr.C29378116, Nr.C151132916, Nr.C26177915 utt.

Norādīts, ka iebildumus par atlīdzības summas apmēru atbildētāja pamatojot ar judikatūru, kas sen esot novecojusi.

Norādīts, ka lietā esot iesniegti visi pierādījumi, kas pamatojot apdrošināšanas atlīdzības summas aprēķināšanas kārtību, un likums neparedzot atlīdzības izmaksu tikai par jau paveiktiem darbiem, bet paredzot kompensācijas principu.

Norādīts, ka, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības apmēru, prasītāja pamatīgi koriģējusi tai iesniegto tāmi un samazinājusi remonta izdevumus gandrīz uz pusi, kas izslēdzot apdrošinājuma ņēmēja iedzīvošanās varbūtību. Ar Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2012.gada 23.maija spriedumu lietā SKC-139 konstatēts, ka apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtību un apjomu regulē apdrošināšanas noteikumi. Apdrošināšanas atlīdzība ir izmaksāta atbilstoši starp prasītāju un apdrošinājuma ņēmēju noslēgtā apdrošināšanas līguma nosacījumiem. Šāds princips apliecināts arī ar Kurzemes apgabaltiesas 2016.gada 27.jūnija spriedumu civillietā Nr.C20161615.

Ar Alūksnes rajona tiesas tiesneša 2016.gada 12.septembra lēmumu nolemts civillietu Nr.C29464516 izskatīt tiesas sēdē.

Prasītājas pilnvarotais pārstāvis /pers. D/ tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā prasības pieteikumā norādītajā veidā, kā arī uzturēja rakstiskajā atsauksmē norādītos iebildumus par atbildētājas paskaidrojumiem. Pārstāvis papildus paskaidroja, ka apdrošināšanas atlīdzība izmaksāta gandrīz uz pusi mazāka, kā sastādītās tāmes summa.

Atbildētājas pilnvarotais pārstāvis /pers. E/ tiesas sēdē prasību neatzina, uzturēja rakstiskajos paskaidrojumos minētos argumentus. Pārstāvis norādīja, ka nav pierādīts, ka bojājums radies atbildētāja darbības vai bezdarbības dēļ, apšaubīja sastādīto tāmi un uzskatīja, ka prasītājs nav pierādījis savu prasību.

Uzklausījusi prasītājas pārstāvja un atbildētājas pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudījusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

2011.gada 30.augustā starp prasītāju (iepriekšējais nosaukums – Apdrošināšanas akciju sabiedrība "/pers. B/"), kā apdrošinātāju, un /pers. G/, kā apdrošinājuma ņēmēju, noslēgta Privātpersonu īpašuma apdrošināšanas polise Nr.18/471/000217/11, saskaņā ar kuru apdrošināts dzīvoklis /adrese/. Apdrošināšanas periods noteikts no 2011.gada 22.septembra līdz 2012.gada 21.septembrim (lietas 23.lapa).

Apdrošināšanas līguma darbības laikā - 2012.gada 7.februārī, sakarā ar kanalizācijas stāvvada bojājumu, notikusi apdrošinātā dzīvokļa /adrese B/, nopludināšana. Minēto apliecina SIA "/Nosaukums A/" pārstāvju, piedaloties dzīvokļa Nr.53 īpašniecei /pers. G/, 2012.gada 9.februārī sastādītais Akts par konstatētajiem bojājumiem Nr.11-26/52, kurā konstatēti šādi bojājumi: koridors Nr.6 – tapetes 3m^2; dzīvokļa stāvoklis pirms bojājumu rašanās – labs. Tāpat norādīts, ka bojājumi radušies sakarā ar kanalizācijas sistēmas bojājumiem. Komisija konstatēja, ka bojāts kanalizācijas stāvvads (akta kopija lietas 24.-25.lapā).

Lietas 26.lapā atrodas dzīvokļa /adrese B/, īpašnieces /pers. G/ 09.02.2012. Apdrošināšanas atlīdzības prasības pieteikuma kopija.

Lietas 27.lapā atrodas AS "/pers. B/" Latvijas filiāles 21.01.2013. tāmes izklāsta kopija, no kā redzams, ka materiālu izmaksas ir 164,10 LVL, darbs – 211,08 LVL, kopā 375,18 LVL.

Lietas 46.-47.lapā (tulkojums 48.-49.lapā) atrodas Tāme. Ūdensvada un kanalizācijas stāvvadu noplūdes seku likvidēšana. I Darbs – 225,76 LVL, II Materiāli – 183,78 LVL.

No lietas 28.lapā esošā maksājumu uzdevuma Nr.IZM12-0083 redzams, ka prasītāja 20.02.2012. veikusi pārskaitījumu uz /pers. G/ norēķinu

kontu 275,18 LVL apmērā, maksājuma mērķis – atlīdzība lietā Nr.18-12-0040 (12-02849).

Lietā nav strīda par to, ka atbildētāja veic daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas /adrese/, apsaimniekošanu un pārvaldīšanu. Dzīvokļa īpašuma /adrese/, īpašniece 2005.gada 27.janvārī ir noslēgusi Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu Nr.60 (līguma kopija lietas 29.-32.lapā).

2013.gada 24.janvārī prasītāja ar Pretenzijas vēstuli par zaudējumu atlīdzību ir griezusies pie atbildētājas, lūdzot atlīdzināt radušos zaudējumus (lietas 44.-45.lapa).

Atbildētāja zaudējumu atlīdzināt ir atteikusies, norādot, ka nav vainojama zaudējumu nodarīšanā (lietas 42.-43.lapa). Atbildētāja veikusi dzīvojamās mājas /adrese/, apsekošanu un kanalizācijas sistēmas bojājumi nav konstatēti. Sūdzības par kanalizācijas sistēmas darbību līdz dzīvokļa applūšanai no dzīvokļu īpašniekiem nav saņemtas.

Prasītāja atkārtoti ir lūgusi atlīdzināt zaudējumus (lietas 37.-38., 39., 40.-41.lapa), uz ko saņemts atteikums atlīdzināt zaudējumus (lietas 33.-34., 35.-36.lapa).

No minētā izriet, ka pušu starpā pastāv strīds par to, vai atbildētājai ir tiesisks pienākums atlīdzināt prasītājai zaudējumus, kas tai radušies sakarā ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu appludinātā dzīvokļa īpašniecei.

Tiesa atzīst par nepamatotu atbildētājas argumentu, ka viņa nav atbildīga par nodarītajiem zaudējumiem, jo saskaņā ar Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma 9.pantu par to atbild dzīvojamās mājas īpašnieks.

Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pants nosaka dzīvokļa īpašnieka pienākumus, t.sk., piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā; segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā; nodrošināt iespēju dzīvokļu īpašnieku kopības vai pārvaldnieka pilnvarotiem speciālistiem veikt dzīvokļa īpašumā darbības, kas nepieciešamas ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistītu komunikāciju, būvkonstrukciju un citu elementu ierīkošanai un normālai funkcionēšanai, kā arī nodrošināt iespēju apsekot atsevišķo īpašumu. Atbilstoši minētā likuma 13.panta pirmajā daļā noteiktajam - dzīvokļa īpašnieks, atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram, sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā.

No minētajām tiesību normām izriet dzīvokļu īpašnieku pienākums rūpēties par savu dzīvokļa un kopīpašumā esošās mājas daļas lietošanas īpašību saglabāšanu, uzliekot pienākumu dzīvokļu īpašniekiem noslēgt pārvaldīšanas līgumu. Konkrētajā gadījumā dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums noslēgts ar atbildētāju.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 11.panta pirmajā daļā noteikts, ka pārvaldīšanas tiesiskajās attiecībās, ciktāl tās neregulē šis likums, piemērojami Civillikuma noteikumi par pilnvarojuma līgumu. Līdz ar to pēc būtības apsaimniekošanas līgums uzskatāms par pilnvarojumu Civillikuma 2289.panta izpratnē, kad viena puse (pilnvarnieks, uzdevuma ņēmējs - šajā gadījumā dzīvojamās mājas pārvaldnieks) uzņēmusies izpildīt otrai (pilnvarotājam, uzdevuma devējam - šajā gadījumā dzīvokļa īpašniekam) zināmu uzdevumu, proti, uzturēt un apsaimniekot dzīvojamo māju, savukārt dzīvokļa īpašnieks samaksāt par to.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.pants paredz dzīvojamās mājas pārvaldīšanas obligāti veicamās un citas pārvaldīšanas darbības. Saskaņā ar minētā panta otrās daļas pirmā punkta d) apakšpunktu dzīvojamās mājas uzturēšana (fiziska saglabāšana) (turpmāk — uzturēšana) atbilstoši normatīvo aktu prasībām, t.sk., dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts, ir obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības.

No minētās likuma normas secināms, ka dzīvojamās mājas kopējo komunikāciju, tostarp cauruļu un stāvvadu, tehniskā apsekošana, apkope un kārtējais remonts ietilpst pārvaldnieka –konkrētajā gadījumā atbildētāja - pienākumos, bet to atjaunošanai vai nomaiņai atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 7.panta pirmās daļas 1.punktam tiek izmantoti mājas īpašnieka (visu dzīvokļu īpašnieku) šo uzdevumu izpildei veiktie maksājumi.

Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktā likumdevējs noteicis, ka [..] dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām) ir dzīvojamās mājas kopīpašuma daļa.

Lietā nav strīda par to, ka kanalizācijas stāvvads ir dzīvojamās mājas kopīpašuma daļa, kā arī par to, ka atbildētājai uzdots pienākums to pārvaldīt.

Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.panta 1.punkta noteikumiem, atbildētājai, kā dzīvojamās mājas /adrese/, apsaimniekotājam, jānodrošina pārvaldīšanas procesa nepārtrauktība, nodrošinot dzīvojamās mājas lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā tās ekspluatācijas laikā.

Tiesas ieskatā atbildētājai, kā apsaimniekotājam, bija pienākums noskaidrot attiecīgā bojājuma faktisko cēloni. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai pierādījumus tam, ka bojājums radies neatkarīgi no atbildētājas kā apsaimniekotāja pienākumu izpildes, līdz ar to tiesai nav pamata atzīt, ka atbildētāja ir veikusi visas nepieciešamās darbības kanalizācijas stāvvada funkcionalitātes nodrošināšanai.

Tiesa secina, ka kanalizācijas stāvvada bojājums, kā tas norādīts atbildētājas 2012.gada 9.februāra Aktā par konstatētajiem bojājumiem, ir cēloniskā sakarā ar applūšanu un zaudējumu nodarīšanu.

Atbildētājas 2013.gada 3.aprīļa vēstulē Nr.11-2/9905 par atteikumu atlīdzināt zaudējumus norādīts, ka dzīvojamā māja /adrese/, nodota ekspluatācijā 1983.gadā un kanalizācijas stāvvada kalpošanas ilgums vēl esot 30 gadi. Norādīts arī, ka, veicot kanalizācijas sistēmas apsekošanu, tās bojājumi neesot konstatēti (lietas 35.-36.lapa).

Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām" 3.punkts noteic, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko stāvokli nosaka vizuālajā pārbaudē. Pārbaudes faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā.

Tiesa konstatē, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja būtu veikusi kanalizācijas stāvvadu apsekošanu vai remontu pirms noplūdes, kas būtu reģistrēti apsekošanas reģistrācijas žurnālā.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Savukārt Civillikuma 1779.pants paredz, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Atbildētāja apstrīd dzīvokļa īpašumam nodarīto bojājumu apjomu un prasītājas izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības pamatotību. Atbildētāja rakstveida paskaidrojumā norādījusi, ka appludinātā dzīvokļa īpašnieks neesot veicis visus nepieciešamos pasākumus, lai dzīvokļa īpašumam nodarīto zaudējumu apmērs nepalielinātos. Proti, pēc ūdens noplūdes bijuši jāveic visi nepieciešamie un iespējamie pasākumi, lai novērstu sava īpašuma tehniskā stāvokļa turpmāku pasliktināšanos un tādējādi izvairīties no jauna zaudējuma rašanās. Prasītāja regresa kārtībā prasot, lai atbildētāja atlīdzina nesamērīgi lielus zaudējumus, kurus pati prasītāja un apdrošināšanas saņēmējs varējusi novērst vai mazināt. Turklāt prasītāja neesot iesniegusi tiesai pierādījumus savam prasījumam, ne līgumus par cietušā dzīvokļa remontdarbu veikšanu, ne arī citus dokumentus, kas varētu apliecināt maksājumu par paveiktajiem remontdarbiem, iegādātajiem materiāliem.

Tiesa konstatē, ka 2012.gada 9.februārī (divas dienas pēc negadījuma) atbildētājas pārstāvji ir apsekojuši dzīvokli /adrese B/, kurā konstatēts, ka bojājumi radušies kanalizācijas sistēmas bojājumu dēļ un nekustamajam īpašumam nodarīti bojājumi: koridors Nr.6 – tapetes (3m^2). Dzīvokļa stāvoklis pirms bojājumu rašanās - labs (kopija lietas 24.-25.lapa). Minētais akts nav apstrīdēts vai atcelts.

Atbildētāja, apstrīdot prasītājas veikto zaudējumu aprēķinu, nav iesniegusi tiesai ziņas, kas dotu pamatu apšaubīt aprēķinā norādītās remontdarbu izmaksas, tāpēc tiesa ņem vērā prasītājas iesniegtās ziņas.

Lietas 46.-47.lapā (tulkojums 48.-49.lapā) atrodas prasītājai iesniegtās apdrošināšanas saņēmēja sastādītās tāmes kopija. No lietas 27.lapā esošās prasītājas koriģētās tāmes redzams, ka prasītāja samazinājusi apdrošināšanas saņēmējas norādītos remonta izdevumus gandrīz uz pusi.

Tiesa secina, ka ir guvis apstiprinājumu fakts par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanu un atbildētājas pienākumu atlīdzināt prasītājai izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 35.pants noteic, ka apdrošināšanā pret zaudējumiem un bojājumiem un civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā zaudējumus atlīdzina pēc kompensācijas principa. Izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt apdrošinātajam apdrošināšanas gadījumā radītos zaudējumus. Savukārt atbilstoši minētā likuma 40.panta pirmajai daļai apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. Šis izņēmums nav spēkā, ja apdrošināšanas līgumā ir paredzēts piemērot kompensācijas principu.

Tiesa atzīst, ka ar prasītājas iesniegtajiem pierādījumiem ir konstatējamas atbildētājas prettiesiskas bezdarbības sekas, jo noplūdi varēja novērst, ja atbildētāja būtu regulāri apsekojusi un veikusi nepieciešamos remontdarbus vai tehnisko apkopi, nodrošinot to, ka no atbildētājas atbildības robežās esošās iekārtas nenoplūst ūdens. Tiesa nevar apšaubīt pašas atbildētājas sastādīto aktu, kas apstiprina, ka 2012.gada 7.februārī appludināšana notikusi kanalizācijas stāvvada bojājuma dēļ. Arī pārējie iesniegtie pierādījumi liecina, ka prasība celta pamatoti.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa paredz, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, savukārt, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tā kā tiesa atzīst, ka atbildētāja ir nodarījusi prasītājai zaudējumus, prasība ir apmierināma, piedzenot no atbildētājas par labu prasītājai izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 391,55 EUR apmērā.

Lietas 12.lapā atrodas starp prasītāju un SIA "/pers. C/Latvija" noslēgtā Sadarbības līguma Nr.01767-10-14A izraksta kopija, no kā redzams, ka Pasūtītājs (prasītāja) uzdod, bet /Nosaukums/ (SIA "/pers. C/Latvija") apņemas atbilstoši šā Līguma nosacījumiem, sniegt Pasūtītājam (prasītājai) pakalpojumus, kas ir saistīti ar kredītinformācijas nodrošināšanu un Pasūtītāja (prasītājas) Debitoru parādu piedziņu, pārvaldīšanu un regresu atgūšanu.

Lietas 21.lapā atrodas faktūrrēķina Nr.17136 kopija, bet lietas 22.lapā atrodas maksājuma uzdevums Nr.I16-119096 par 1210,00 EUR samaksu, tajā skaitā, par 121,00 EUR (100,00 EUR + 21,00 EUR PVN) samaksu konkrētajā lietā.

No Civillikuma 1779.panta izriet, ka atbildētājas pienākums ir atlīdzināt visus zaudējumus, t.sk. izdevumus, kas radušies ar izmaksu lietas administrēšanu. Līdz ar to zaudējumu summā ir iekļaujami arī lietas administrēšanas izdevumi 121,00 EUR apmērā.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas likumiskos procentus 73,08 EUR apmērā. Likumiskie procenti aprēķināti par laika periodu no 2013.gada 24.februāra līdz 2016.gada 8.aprīlim par 1138 kavētām dienām.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Konkrētajā gadījumā prasītāja ir cēlusi prasību par zaudējumu atlīdzību. Līdz ar to tiesai nav šaubu, ka pušu starpā nav noslēgts tiesisks darījums. Tādējādi pienākums maksāt procentus neizriet no tiesiska darījuma.

Civillikuma 1759.panta pirmajā punktā ir noteikts, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā lietā strīds nav par parāda, bet par zaudējumu piedziņu. Bez tam starp pusēm pastāv strīds, vai atbildētājai ir tiesisks pienākums atlīdzināt zaudējumus.

Līdz ar to līdz strīda izšķiršanai nav nekāda tiesiska pamata uzskatīt, ka atbildētājai jau būtu iestājies samaksas pienākums. Atbilstoši Civilprocesa likuma 5.panta sestajai daļai, tiesa ņem vērā judikatūru. Nokavējuma procenti ir maksa par naudas vai cita kapitāla lietojumu pēc tam, kad iestājies maksājuma pienākumus. Judikatūrā, kas izveidojusies, iztulkojot tiesību normas par procentu saistības izcelšanos, atzīts, ka, pastāvot starp pusēm strīdam par maksājamo naudas summu, Civillikuma 1759.panta 1.punkts nav piemērojams *(sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 4.marta spriedumu lietā Nr.SKC-40/2016).*

Tiesa ņem vērā arī to, ka apdrošināšanas gadījums ir iestājies 2012.gada februārī, bet prasība par zaudējumu atlīdzību ir celta 2016.gada 5.maijā, t.i. pēc vairāk nekā četriem gadiem. Prasītāja pati nav ilgstošā laika periodā veikusi pasākumus savu aizskarto tiesību aizsardzībai.

Līdz ar to prasība daļā par likumisko procentu piedziņu 73,08 EUR apmērā ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Tiesa uzskata, ka prasītājai ir tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% procentus gadā no vēl nesamaksātās pamatparāda summas 512,55 EUR par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma pilnai izpildei, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasība ir apmierināta 512,55 EUR apmērā. Līdz ar to no atbildētājas prasītājas labā piedzenami samaksātie tiesas izdevumi: valsts nodeva 76,88 EUR apmērā (15% no 512,55 EUR) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR apmērā (lietas 9., 10., 11.lapa – maksājuma uzdevumi), kopā 81,58 EUR.

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu pēc 2014.gada 1.janvāra piedzītās summas konvertējamas uz *euro.*

Civilprocesa likuma 204.[1]pantā noteikts, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Šis termiņš nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Līdz ar to arī nosakāms šī sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 97., 190., 193., 204.[1], 250.[26,] 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda

Daļēji apmierināt Akciju sabiedrības "/pers. B/" Latvijas filiāles maza apmēra prasību pret Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" par naudas piedziņu.

Piedzīt no ***Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/"*** (reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese: /adrese C/) par labu ***Akciju sabiedrībai "/pers. B/" Latvijas filiāle*** (reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese: /adrese D/) zaudējumus 512,55 EUR (pieci simti divpadsmit *euro* un 55 centus) un tiesas izdevumus 81,58 EUR (astoņdesmit vienu *euro* un 58 centus), pavisam kopā 594,13 EUR (pieci simti deviņdesmit četrus *euro* un 13 centus).

Piespriestās summas ieskaitīt Akciju sabiedrības "/pers. B/" Latvijas filiāle pārstāves Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/pers. C/Latvija" (reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) norēķinu kontā Nr.LV61HABA0551008868793, AS "Swedbank".

Noraidīt Akciju sabiedrības "/pers. B/" Latvijas filiāles prasību daļā par 73,08 EUR (septiņdesmit trīs *euro* un 08 centu) piedziņu.

Atzīt Akciju sabiedrības "/pers. B/" Latvijas filiāles tiesības saņemt no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" likumiskos 6% (sešus procentus) no simta gadā - no pamatparāda summas 512,55 EUR (pieci simti divpadsmit *euro* un 55 centiem) par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763.pantā noteiktos procentu ierobežojumus.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

Noteikt Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums A/" sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laiku pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesnese A.Strupule